Annus III. - Vol. III. Die 31 Iulii 1911. Num. 10.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

SUMMARIUM

I. *Acta Pii PP. X:* Motu Proprio, pag. 337; Litterae Apostolicae, pag. 340; Epistolae, pag. 344. — II. *S. C. Consistorialis:* Provisio Ecclesiarum, pag. 346. — III. *S. C. de Propaganda Fide:* Erectiones Praetecturarum Apostolicarum, pag. 347; Nominationes Episcopi et Praefectorum Apostolicorum, pag. 349-350. — IV. *S. C. Rituum:* Urbis et Orbis super Motu Proprio, diei 2 Iulii 1911, pag. 350; Decretum declaratorium eiusmodi Motu Proprio, pag. 352. — V. *Signatura Apostolica:* Iurium et restitutionis in integrum, pag. 353; Refectionis damnorum, pag. 365.

Diarium Romanae Curiae: Congregazione generale, ordinaria, antipreparatoria, onorificenze, nomine, necrologio, pag. 359-360.

ROMAE
TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

MDCCCCXI.

Directio: Palazzo della Cancelleria. — Roma.
Administratio: Tipografia Poliglotta Vaticana. — Roma.

Pretium annuae subnotationis.
Pro Italia, L. 12. — Extra Italiam, L. 15.
Unius fasciculi, L. 1.

« *Bis* fere *in mense* (Commentarium) *prodibit, ac quotiescumque vel necessitas vel utilitas id postulare videbitur* ». (Ex *Commentarii Officialis* ratione, die 29 Octobris 1908 edita).

INDEX HUIUS FASCICULI

ACTA PII PP. X

Motu Proprio.

PAG.

Solemne hoc fuit. - De novanda divini cultus ratione ad S. Mariae « in Monte Santo ». - *13 octobris 1910.* 337

Litterae Apostolicae.

I. *Sacras illas aedes.* - Regale templum Neapoli erectum B. Iacobo Apostolo ad basilicae minoris dignitatem evehitur. - *20 maii 1911* 340

II. *Salutare illud Divini.* - Indulgentia plenaria perpetua ubique terrarum pro Associatione Catholica internationali a patrocinio puellarum. - *19 iunii 1911* 341

III. *Ex nativo Apostolatus* - Archisodalitas a S. Missa Reparatrice, Pragae erecta, limitatur ad Moraviam Silesiam et Bohemiam: nova autem nominis eiusdem archisodalitas in Austria erigitur pro fidelibus qui utuntur lingua germanica. - *30 iunii 1911* . 242

Epistolae.

I. *Deferendo.* - Ad D. Franciscum Eichert ceterosque sodales e Societate litterarum « Gralbund ». - *16 februarii 1911* 344

II. *Multa quidem.* - Ad R. P. Iosephum Boubée e Soc. Iesu, Moderatorem generalem « Apostolatum Orationis ». - *9 aprilis 1911* . . 345

III. *Peculiaris necessitudinis.* - Ad R. P. D. Andream Hyacinthum Longhin, episcopum Tarvisinum. - *5 maii 1911.* . . . . . »

S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS.

Provisio Ecclesiarum 346

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE.

I. Decretum erectionis Praefecturae Apostolicae de « Sumatra ». - *30 iunii 1911* 347

II. Decretum erectionis novae Praefecturae Apostolicae de Katanga septentrionali in Congo Belgico. - *30 iunii 1911* 348

III. Decretum erectionis novae Praefecturae Apostolicae de Matadi in Cóngo Belgico. - *1 iulii 1911* 349

IV. Nominatio Episcopi . . . . . »

V. Nominationes Praefectorum Apostolicorum 350

Annus III. - Vol. III. Die 31 Iulii 1911. Num. 10.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA PII PP. X

MOTU PROPRIO

DE NOVANDA DIVINI CULTUS RATIONE AD S. MARIAE « IN MONTE SANTO ».

Solemne hoc fuit Decessoribus Nostris, divini cultus causâ in urbe Roma ordinandi, quanta maxima possent dignitate ipsius urbis fere templis aliquem ex occasione canonicorum ordinem aut religiosorum familiam aut piorum sodalitium praeficere, qui sacra ibidem diligenter procurarent. Verum, ut est conditio rerum humanarum, eiusmodi quoque Corpora diuturnitate temporis multiplex cepere detrimentum: ex eisque videmus non pauca in tantas angustias esse deducta, ut iam mandatum sibi onus ac munus sustinere non possint. - Eo numero Collegium est canonicorum Reginae Caeli: quod, Horatii de Riccis, equitis hierosolymarii munificentia conditum, cum ex apostolicis litteris *In Apostolicae Sedis* Pauli V ad Mariae *de Planctu* primo consedisset, posteaque ex litteris *Quum reputamus* Urbani VIII ad Sanctae Luciae apud aream Nicosianam; denique per litteras *Alia mens* ad aedem Mariae *in Monte Sancto* translatum est a Leone XII, qui aedem ipsam nomine et iure Basilicae minoris donavit. Etenim huic Collegio, quamdiu copiae suppetivere, semper curae fuit, ut decorem Domus Dei tueretur splendide: nunc autem, ob varios casus deminutis sensim redditibus, iam non superest unde ipsum se sustentet, nedum quod tuitioni Basilicae et sacrorum sufficiat. Hic vero laudanda est canonicorum huius ordinis diligentia et religio, qui suis destituti bene-

ficiis, tamen non cessarint omnem dare operam, ne sacrorum ibi perfunctio desideraretur. In quo quidem libenter cognovimus, alumnos Almi Collegii Capranicensis, maxime in festis solemnibus, adiutores se eis dudum praebere consuevisse. At longe maius adiumentum, divino munere, eisdem oblatum est, cum dilectus filius, Paulus Buguet, Protonotarius Apostolicus ab ipsis impetravit, ut in Basilica statas supplicationes in expiationem defunctorum celebraret. Cuius enim pietate et industria institutum apud Gallos Opus Piaculare Dominae Nostrae *de Montligeon* tam praeclaros iam fructus ediderat, ipse per sacerdotes delegatos brevi effecit, ut divinus cultus in aede hospitali crebris supplicationibus sacrisque faciendis revocaretur ad splendorem pristinum; idem unam e cellis Basilicae, Dominae Nostrae *de Montligeon* dicatam, marmoribus picturisque excoluit; praeterea Basilicam continentemque domum multiplici opere reficiendam curavit. - Itaque ad sacrorum administrationem huius templi certa ac definita ratione constituendam in perpetuum, quandoquidem dilectus filius, Paulus Buguet subsidium tam liberale Nobis exhibet, ipsius ope atque opera placet uti. Atque, ut gratus in eum animus Noster appareat, tum Basilicam tum Opus Piaculare in singularem fidem tutelamque Nostram et successorum Nostrorum iam nunc recipimus. Quare haec Nos Motu proprio deque Apostolicae potestatis plenitudine statuimus, decernimus.

I. Basilica D. N. Mariae in Monte Sancto coniunctaque domus et quidquid nuper domui superstructum est, Nostra et successorum Nostrorum uti sunt, ita perseverent esse iure proprietatis: sed eiusdem Basilicae et domus usum dilectus filius, Paulus Buguet, ut moderator Operis Piacularis *de Montligeon*, et successores eius habeant.

II. Cura sacrorum Basilicae moderatori Operis Piacularis incumbet.

III. Ne quid Chorus Basilicae amittat splendoris pristini, sacerdotibus ibidem divina officia celebrantibus, quamquam nullo beneficio instructis, canonicorum veterum privilegiis iuribusque frui, eademque honoris insignia gestare liceat.

IV. Quod ad domum attinet Basilicae contiguam, pars eius inferior, in qua quidem extra sacrarium, parum superest loci, et contignatio prima, quibus rebus servierunt adhuc, serviant in posterum; id est, sacrae supellectili conservandae, coe-

tibus habendis et habitationi aeditui. Contignationes autem superiores, id est altera, tertia et quarta moderatori Operis Piacularis et sacerdotibus, quibus ipse ministerium Basilicae mandaverit, ad habitandum reserventur.

V. Usus Basilicae et continentis domus sacerdotibus Operi Piaculari addictis competet, quoadusque sacra Basilicae procurent: iidem vero aut Opus Piaculare nunquam usu, ne saecularis quidem temporis et ultra, eius Basilicae et domus proprietatem capient.

VI. Pontificiae vel proprietatis ius vel iurisdictionis munia in eandem Basilicam adnexamque domum, Nostro Nostrorumque successorum nomine, Cardinalis vice sacra Antistes Urbis exercebit; quem propterea huic muneri in perpetuum delegamus.

Ceterum, ne, qui reddere et praestare huic Basilicae quippiam debent, post ordinationem hic a Nobis factam ea se obligatione solutos putent, Nos eiusdem obligationis vinculum declaramus et edicimus integrum permanere. Quidquid autem proximo tempore instaurandis in Basilica divinis officiis actum est, id omne Nos irritum habemus atque inane et, quatenus opus sit, prorsus abolemus. Igitur has litteras, cum omnibus quaecumque in eis a Nobis Motu proprio decreta, declarata et sancita sunt. nullo unquam tempore de subreptionis aut obreptionis sive intentionis Nostrae vitio aliove quovis defectu notari, infringi aut in controversiam vocari posse ex quavis, licet privilegiata causa, colore et nomine; sed tamquam ex Pontificiae providentiae officio, matura deliberatione deque Nostrae Apostolicae potestatis plenitudine editas omnimoda firmitate perpetuo validas et efficaces exsistere et esse, suosque plenarios et integros effectus obtinere, atque ab omnibus cuiusvis gradus et praeeminentiae inviolabiliter in iudicio et extra observari debere decernimus, sublata cuicumque, etiam Cardinalitia dignitate fulgenti, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate; irritum et nullius roboris declarantes quidquid super his a quoquam in contrarium scienter vel ignoranter contigerit attentari: non obstantibus Nostris et Cancellariae Apostolicae regulis « de iure quaesito non tollendo » aliisque apostolicis constitutionibus, nec non quibusvis vel confirmatione apostolica aut quavis alia firmitate roboratis statutis, consuetudinibus, praescriptionibus, privilegiis, etiam specialissima et individua mentione dignis, quibus omnibus ad praemissorum effectum expresse derogamus

et derogatum esse volumus, ceterisque in contrarium facientibus quibuslibet.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die XXIII Octobris MCMX, Pontificatus Nostri anno octavo.

PIVS PP. X.

LITTERAE APOSTOLICAE

I.

REGALE TEMPLUM NEAPOLI ERECTUM B. IACOBO APOSTOLO AD BASILICAE MINORIS DIGNITATEM EVEHITUR.

PIUS PP. X.

Ad futuram rei memoriam. — Sacras illas aedes quae, amplitudine et artis operibus atque avitae praesertim pietatis studio praestantes, apud Christianum populum singulari sint in honore et pretio, de more Romanorum Pontificum Decessorum Nostrorum, praeclaris titulis ornare consuevimus. Harum in numerum merito est referendum regale templum quod Neapoli, medio circiter saeculo sexto decimo, Beato Iacobo Apostolo munifice erectum est, atque Nobilium Hispanorum Archisodalitati seu Monti, ut aiunt, Sanctissimi Sacramenti creditum. Peculiaribus deinde auctum privilegiis et Pontificium renuntiatum, Sanctae Sedi immediate subiectum evasit, cuius iura Delegatus Apostolicus inibi repraesentat. Laudabili studio et cura Sodalium, qui Patrono et Sodali principe utuntur ipso Hispaniae Rege, Augustissimi Sacramenti cultus aptissime ibidem fovetur, quum splendide celebrentur pompae, et sacra munia rite peragantur, Christifidelibus magna frequentia confluentibus. Quo factum est ut Summi Pontifices, Purpurati Patres, Sacrorum Antistites aliique conspicui viri haud pauci Regiae illi Archisodalitati nomen certatim dederint. Itaque, quum huic Coetui et eiusdem Ecclesiae gubernationi praepositi Moderatores a Nobis vehementer flagitaverint, ut templum id Basilicam Minorem renuntiaremus, Nos, qui in numero tam illustrium piorumque Sodalium esse laetamur, eiusmodi vota, amplissimo commendationis officio suffulta dilecti filii Nostri Ioseph S. R. E. Presbyteri Cardinalis Prisco, de Apostolica dispensatione Archiepiscopi Neapolitani et Pontificiae memoratae Ecclesiae Delegati Apostolici, animo libenti explere decrevimus. Quapropter Apostolica Nostra Auctoritate, per has litteras Regale Templum Neapolitanum, Beato Ia-

cobo Apostolo Sacrum ac de Hispaniis appellatum, ad Basilicae Minoris dignitatem evehimus, illique privilegia omnia attribuimus, quae Minoribus Almae huius Urbis Nostrae Basilicis competunt; decernentes praesentes Nostras litteras firmas, validas, efficaces semper existere et fore, suosque plenarios effectus sortiri et obtinere, illisque ad quos spectat et in posterum spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari; sicque in praemissis iudicandum esse, atque irritum esse et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari; non obstantibus Constitutionibus Apostolicis ceterisque omnibus in contrarium facientibus quibuslibet.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx Maii MDCCCCXI, Pontificatus Nostri anno octavo.

R. Card. Merry del Val,
a Secretis Status.

L. ✠ S.

II

INDULGENTIA PLENARIA PERPETUA UBIQUE TERRARUM PRO ASSOCIATIONE CATHOLICA INTERNATIONALI A PATROCINIO PUELLARUM.

PIUS PP. X.

Ad perpetuam rei memoriam. — Salutare illud Divini Magistri praeceptum animi repetentes, qui voluit ut diligamus nos invicem, sicuti et Ipse dilexit nos, Apostolici muneris partem esse censemus, pias societates ad mutuam inter fideles caritatem fovendam exercendamque institutas, non modo probare, debitoque laudis praeconio prosequi, sed etiam coelestibus illis thesauris, quorum dispensationem Altissimus Nobis commisit, ultro libenterque locupletare atque augere. Hac mente cum Praesides Consociationis catholicae internationalis Operum pro patrocinio puellarum, Nos enixis precibus flagitaverint, ut tum fidelibus adlectis in Comitatus associationis ipsius, tum sodalibus operis, tum protectis plenariam indulgentiam quotannis die festo B. M. V. a Bono Consilio largiri dignemur, Nos votis his piis annuendum quantum in Domino possumus existimavimus. Quae cum ita sint de Omnipotentis Dei misericordia ac BB. Petri et Pauli App. Eius Auctoritate confisi, fidelibus in comitatu super enunciatae Consociationis ubique terrarum nunc et in posterum adlectis sive adlegendis, pariterque ubique terrarum praesentibus et futuris pii eiusdem operis tum sociis tum clientibus, qui, quovis anno admissorum confessione rite expiati atque angelorum dapibus refecti die festo B. M. Virginis a Bono Consilio, videlicet, die

vigesimo sexto mensis Aprilis, vel Dominica immediate sequenti, quodvis templum, vel oratorium publicum a meridie diei praecedentis usque ad solis occasum, tum super enunciati diei vigesimi sexti mensis Aprilis tum sequentis Dominicae celebraverint, ibique pro Christianorum Principum concordia, haeresum extirpatione, peccatorum conversione ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Largimur insuper ut ipsis liceat, si malint, eadem plenaria indulgentia functorum vita labes poenasque expiare. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem ut praesentium Litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicuius notarii publici, seu personae in ecclesiastica dignitate munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die XIX Iunii MCMXI, Pontificatus Nostri anno octavo.

R. CARD. MERRY DEL VAL,
a Secretis Status.

L. ✠ S.

III.

ARCHISODALITAS A S. MISSA REPARATRICE, PRAGAE ERECTA, LIMITATUR AD MORAVIAM SILESIAM ET BOHEMIAM: NOVA AUTEM NOMINIS EIUSDEM ARCHISODALITAS IN AUSTRIA ERIGITUR PRO FIDELIBUS QUI UTUNTUR LINGUA GERMANICA.

PIUS PP. X

Ad perpetuam rei memoriam. — Ex nativo Apostolatus Nobis divinitus commissi officio, ad fidelium societates pro pietatis caritatisque operibus implendis institutas, ex quibus societatibus uberrimos Ecclesia Dei fructus nanciscitur, oculos mentis Nostrae vigili studio ac paterna sollecitudine convertimus; simulque quae illarum bono atque incremento faciant, interposita suprema Nostra Auctoritate decernere maturamus. Frugiferas has inter sodalitates pluribus nominibus optime de re Christiana meritas, omni procul dubio accensenda est Archiconfraternitas a S. Missa Reparatrice appellata, quae intra claustra Praemonstratensis Ordinis orta, ipsius potissimum Ordinis industria studioque propagata, nunc in universum terrarum orbem diffusa mirifice floret. Haec quidem Archiconfraternitas die XVIII Decembris mensis anni MDCCCLXXXXIV Pragae in Ecclesia Strahoviensi canonice erecta est. Sed ne ex discrepantia linguarum difficultates oriantur, utque potiori Archisodalitatis ipsius

incremento consultum sit, Ordinis Praemonstratensis patres, nuper elapso mense Aprili, in Capitulum Provinciale Austriae, penes Abbatiam Strahoviensem coadunati, enixas Nobis preces adhibendas curaverunt, ut Archisodalitatem in Ecclesia Strahoviensi erectam ad Bohemiam, Moraviam et Silesiam circumscribere et continere; novam autem eiusdem tituli atque instituti Archisodalitatem in Austria erigere dignemur penes Ecclesiam Abbatiae Plagensis (Schlägl) pro fidelibus praecipue qui germanica lingua utuntur. Nos autem spem prope certam foventes, futurum ut ex huiusmodi divisione novaque erectione, uberiora eadem Archisodalitas incrementa suscipiat, super enunciati Capituli votis ultro libenterque obsecundandum existimavimus. Quae cum ita sint Apostolica Nostra Auctoritate, praesentium vi, Archisodalitatem a S. Missa Reparatrice Pragae in Ecclesia Strahoviensi canonice erectam, ad Bohemiam dumtaxat, Moraviam ac Silesiam limitamus, ita ut eidem liceat societates cognomines tantummodo intra memoratarum provinciarum fines existentes, sibi aggregare. Novam vero a S. Missa Reparatrice Archiconfraternitatem, Apostolica pariter Nostra Auctoritate, praesentium tenore cum solitis privilegiis perpetuum in modum erigimus atque instituimus in Ecclesia Abbatiae Plagensis (Schlägl) in Austria pro iis, qui germanica lingua utantur. Decernentes praesentes Litteras firmas validas atque efficaces semper existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, illisque ad quos spectat, et in posterum spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos iudicari et definiri debere, atque irritum esse et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Nostra et Cancellariae Apostolicae regula de iure quaesito non tollendo aliisque Constitutionibus et Ordinationibus Apostolicis, ceterisque speciali licet atque individua mentione et derogatione dignis, quae in contrarium faciant quibuscumque. Denique volumus ut praesentium Litterarum transumptis seu exemplis etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die XXX Iunii MCMXI, Pontificatus Nostri anno octavo.

R. Card. Merry del Val,
a Secretis Status.

L. ✠ S.

EPISTOLAE

I.

AD D. FRANCISCUM EICHERT CETEROSQUE SODALES
E SOCIETATE LITTERARUM « GRALBUND ».

Dilecti filii, salutem et apostolicam benedictionem. — Deferendo nuper ad Nos quicquid erat adhuc editum Commentarii vestri « Der Gral », atque id officii adiecta epistola illustrando, praeclarum vos quidem dedistis pietatis fideique documentum, quo Nos mirifice delectati sumus. Scitote autem hac vos re non solum vestro in hanc Apostolicam Sedem studio satisfecisse, verum etiam exspectationi Nostrae: iamdudum enim optabamus offerri Nobis occasionem aliquam declarandi et quanto opere institutum vestrum Nobis placeret, et quam vos ob merita haberemus caros. Equidem ex quo istam societatem coivistis, rerum vestrarum cursum singulari voluntate non cessavimus prosequi: libenterque agnovimus esse in nostris viros, ingenio abundantes et arte politissimos, qui non sic litteras maximeque poeticam colerent ut, temporibus plus aequo morigerantes, parum meminisse sui viderentur, sed qui sese catholicos, uti vivendo, ita scribendo palam aperteque ostenderent. Nam vos iure negatis, religioni, quae humanitatem hanc omnem pepererit, quaeque, cum totum complectatur hominem, in omni hominis vita dominari debeat, nullum cum Musis esse commercium; aut religionis afflatu, quae perfectam nullisque finibus circumscriptam speciem pulcritudinis exhibeat, poetarum debilitari spiritus, imo crescere potius atque inflammari. Quemadmodum autem pulcrum in Deo una et eadem res est ac verum et bonum, item recte contenditis, ut in christiana poesi artis venustas veritatis honestatisque splendori coniungatur atque adeo serviat; itaque ex hisce studiis non ludicra tantum oblectatio quaeratur animi, sed solidus quidam fructus popularis utilitatis. Quare dandum vobis est laudi, quod traditam a maioribus hereditatem gloriae cum diligenter custodiatis, tum sollerter amplificetis: nemo enim aequus rerum iudex infitiabitur catholicos homines in hoc genere, sicut in omni studio doctrinae et litterarum, eluxisse adeo, ut praestantissimis veterum commode comparentur. Vos itaque, dilecti filii, pergite constantes, ut facitis, christianae humanitatis in litteris tueri decus; ac divini auspicem auxilii, paternaeque Nostrae caritatis testem, habete benedictionem apostolicam, quam vobis amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XVI mensis Februarii MCMXI, Pontificatus Nostri anno octavo.

PIUS PP. X.

II.

AD R. P. IOSEPHUM BOUBÉE E SOC. IESU, MODERATOREM GENERALEM « APOSTOLATUS ORATIONIS ».

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem. — Multa quidem sunt catholicorum studio utilissime instituta ad haec tanta et tam varia sananda mala, quibus humani generis societas est affecta; at nihil utilius isto opere ac munere, cui te, dilecte fili, praeesse videmus. Quamvis enim solerter et acriter contendant nitanturque homines ad communem salutem, omnino perdunt operam, nisi eorum contentioni Deus adsit. Nam uti, quidquid sumus, quidquid habemus, omne ab eo proficiscitur, ita bonorum omnium, quibus indigemus, ipse unus fons est; ipsum vero nulla nobis via, nisi obsecratione humili, patere, ex Evangelii doctrina quis ignorat? Ac vos, cum divinae bonitatis fiduciam vulgo ardoremque comprecandi excitare studetis, tum maxime in id intenditis curas, ut amantissimum Redemptorem nostrum cognoscant, quoad possint, homines et diligant, eiusque amore conglutinatis quodammodo voluntatibus, rationes Ecclesiae sanctae impensius tueantur. Ad hoc autem tantae opportunitatis assequendum propositum, quo quidem singulorum et reipublicae salutem contineri iudicamus, optime a vobis quinquaginta iam annos illud tamquam instrumentum adhibetur, *nuntius* qui dicitur *Sacri Cordis Iesu*. Nos commentarium huiusmodi, variis confectum linguis, lateque diffusum, multis millibus hominum esse in manibus, ob eamque rem sodalium, qui *Apostolatum Orationis* profitentur, mirabiliter numerum crevisse comperimus vehementerque gaudemus; facile est enim aestimare, quanto cum fructu christiani populi id fiat. Quare vobis gratulamur, vosque ut constanter in incepto perseveretis hortamur; atque auspicem divinorum munerum, apostolicam benedictionem tibi, dilecte fili, ceterisque consociationis istius moderatoribus et sodalibus, iis praesertim, qui memoratis commentariis scribendis dant operam, amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die IX mensis Aprilis MCMXI, Pontificatus Nostri anno octavo.

PIUS PP. X.

III.

AD R. P. D. ANDREAM HYACINTHUM LONGHIN, EPISCOPUM TARVISINUM.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem. — Peculiaris necessitudinis vincula, quae cum dioecesi Tarvisina Nobis inter-

cedunt, effecere nuper, ut quas tu Clerusque tuus in Synodo auspicanda dederatis ad Nos communes litteras, eae singularem in modum Nobis placuerint: vestram enim cum summam fidem et observantiam in Apostolicam Sedem, tum pietatem in Nos plenam amoris egregie declarabant. Equidem gratulamur datum tibi, quod his ducentis annis tuorum decessorum contigit nulli, ut conventum id genus ageres, ex quo tam praeclarae christianis populis peti utilitates solent. Rem autem prospere evenisse, et disputationum decretorumque commoditate optime istius dioecesis temporibus consultum esse, pro certo habemus. Novimus tuam praesertim prudentiam et diligentiam, venerabilis frater; novimus, ex eisque ipsis litteris apparet, sacerdotes tuos de animarum salute, maxime quod spectat ad integritatem Fidei catholicae et ad sanctimoniam vitae tuendam, in primis esse sollicitos. Qui quidem, arcte coniuncti, quemadmodum sunt et semper esse volunt, Vicario Iesu Christi, eiusque dicto omnibus in rebus audientes, profecto in fallacias exitialium errorum, qui hodie serpunt, nec ipsi incident nec suos labi patientur: iidem autem facile christianae plebis forma ex animo fient, si Nostram *ad Clerum exhortationem*, quam commemorant, saepe recolere diligenterque studeant sequi. Nos interea paterni animi caritate vos omnes amplectimur, et, auspicem divinorum munerum, tibi, venerabilis frater, universoque Clero et populo tuo apostolicam benedictionem amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die v mensis Maii anno MCMXI, Pontificatus Nostri octavo.

PIUS PP. X.

S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS

PROVISIO ECCLESIARUM.

Successivis S. Congregationis Consistorialis decretis SSmus D. N. Pius PP. X has quae sequuntur ecclesias de proprio pastore providit, scilicet:

13 maii 1911. — Cathedrali ecclesiae Achadensi praefecit sacerdotem Patritium Morrisroe, decanum disciplinae in collegio Maynoothiano.

8 iunii 1911. — Cathedrali ecclesiae Dallassensi sacerdotem Iosephum Patritium Lynch, eiusdem dioecesis, rectorem ecclesiae S. Eduardi in urbe *Dallas*.

19 iunii 1911. — Cathedrali ecclesiae S. Agathae Gothorum Rm̃um Alexium Ascalesi, hactenus Episcopum Muranum.

— Cathedrali ecclesiae Zamboangensi sacerdotem Michaelem O'Doherty, dioecesis Achadensis, rectorem collegii Hibernorum penes urbem Salamanticam.

1 iulii 1911. — Cathedrali ecclesiae Natchetensi sacerdotem Ioannem E. Gunn, Societatis Mariae, rectorem ecclesiae Ss. Cordis Iesu in civitate Atlanta, dioecesis Savannensis.

3 iulii 1911. — Titulari ecclesiae episcopali Comanensi Rm̃um Raphaelem Sandrelli, hactenus episcopum Burgi S. Sepulchri.

7 iulii 1911. — Titulari ecclesiae episcopali Scillitanae sacerdotem Ramirum Fernandez y Valbueno, archidioecesis Toletanae, ibidem canonicum poenitentiarum metropolitanae ecclesiae, quem constituit Auxiliarem Em̃i Cardinalis Iosephi Mariae Martin de Herrera y de la Iglesia, archiepiscopi Compostellani.

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE

I.

DECRETUM ERECTIONIS PRAEFECTURAE APOSTOLICAE DE « SUMATRA ».

Sumatram insulam nec non eidem circum adiacentes minoris momenti insulas, quas inter et ea quae vulgo Billiton nuncupatur comprehenditur, a Vicariatu Apostolico Bataviensi separandam, eamque in novam Apostolicam Praefecturam erigendam R. P. D. Edmundus Luypen S. I. Vicarius Apostolicus huic S. Congr. a Christiano Nomine Propagando semel atque iterum proposuit.

Cum itaque haec Vicarii Apostolici petitio hoc unum obtinere cuperet, nempe uberiorem indigenarum qui frequentissimi praedictas incolunt insulas christianam institutionem, Eminentissimi Patres huic S. Congr. Praepositi, in plenariis comitiis die 29 p. e. mensis maii habitis, rebus omnibus mature perpensis censuerunt: a Vicariatu Apostolico Bataviensi Sumatram, eidemque adiacentes insulas, ea quoque quae Billiton vulgo dicitur comprehensa, separandas esse easque in Praefecturam Apostolicam a Sumatra nuncupandam erigere; RR. Patrum Capulatorum Hollandicae Provinciae curis committendam.

Quam Em̃orum Patrum sententiam ab infrascripto huius S. C. Secretario SSm̃o Dn̄o Nostro Pio div. prov. PP. X in Audientia diei 20 ver-

tensis Iunii relatam, eadem Sanctitas Sua benigne in omnibus adprobare dignata est, atque praesens ea super re Decretum confici mandavit.

Datum Romae ex aedibus S. Congr. de Propaganda Fide, die 30 Iunii, anno 1911.

Fr. H. M. Card. Gotti, *Praefectus.*

L. ✠ S.

Aloisius Veccia, *Secretarius.*

II.

DECRETUM ERECTIONIS NOVAE PRAEFECTURAE APOSTOLICAE DE KATANGA SEPTENTRIONALI IN CONGO BELGICO.

Ut in amplissimo Congi Belgici territorio maiora fidei incrementa promoveantur, opportunum consilium visum est regionem, quae ad orientem versus Praefecturam Apostolicam Kassai superioris adhuc constituit, ab eadem dismembrare et in separatam Praefecturam erigere. Quam ob rem in plenario consessu die 29 superioris Maii habito Emi Patres huius S. Consilii Fidei Propagandae novam Praefecturam Apostolicam e territorio supradicto seiungendam et de Katanga Septentrionali denominandam, erigi atque alumnis Congregationis S. Spiritus et Immaculati Cordis Mariae concredi censuerunt, sequentibus statutis praefecturae quae erigitur limitibus, scilicet:

Ad septentrionem recta linea quae ab ostio amnis Elila ducitur ad oppidum Benakamba; ad occidentem Lomani fluminis cursus ab oppido praedicto ad eius fontes; ad meridiem Lovoi flumen; ad orientem denique Lualaba cursus ab ostio Lovoi ad Elila.

Hanc vero Emorum Patrum sententiam SSmo D. N. Pio div. prov. PP. X ab infrascripto eiusdem S. Congregationis Secretario relatam, in Audientia diei 20 vertentis Iunii, Sanctitas Sua benigne adprobavit ac ratam habuit atque praesens ea de re Decretum fieri mandavit.

Datum Romae, ex Aedibus S. Congregationis de Prop. Fide die 30 Iunii 1911.

Fr. H. M. Card. Gotti, *Praefectus.*

L. ✠ S.

Aloisius Veccia, *Secretarius*

III.

DECRETUM ERECTIONIS NOVAE PRAEFECTURAE APOSTOLICAE DE MATADI IN CONGO BELGICO.

Quo spiritualium fructuum ubertas in Apostolico Vicariatu Congi Belgici laetius augeatur, expedire visum est regionem, quae inter Congo flumen et meridianos limites Belgicae ditionis iacet ab eodem Vicariatu distrahere et in independentem Praefecturam erigere. Emi itaque Patres Sacrae huius Congregationis Christiano Nomini Propagando, in Plenario consessu habito die 29 superioris mensis Maii, novam Apostolicam Praefecturam de « Matadi » nuncupandam, erigendam esse decreverunt, cuius territorium a praedicto Vicariatu Congi Belgici dismembrandum sequentibus limitibus contineatur:

Ad Boream, flumine Congo ab ostio amnis Kodia ad ostium Binza, deinde Binza cursu usque ad eius fontes; posthac linea exinde ducitur ad ostium Binza - Nzau attingendo fontes trium amnium in Congo flumen parallelo cursu influentium; ac tandem flumine Congo usque ad Praefecturam Apostolicam de Kwango.

Ad Orientem, Limitibus Praefecturae Apostolicae de Kwango.

Ad Meridiem, Limitibus Belgicae coloniae.

Ad Occidentem, flumine Bidizi ab ostio ad eius fontes, et exinde linea quae per fastigia montium pervenit ad origines amnis Lukokote, demum cursibus Lukokote, et Kodia usque ad flumen Congo.

Porro novam Praefecturam curis alumnorum Congregationis Sanctissimi Redemptoris concredendam esse statuerunt. Quam Emorum Patrum sententiam per infrascriptum huius S. Congregationis Secretarium, in Audientia die 20 superioris Iunii habita, SSmo D. N. Pio div. prov. PP. X relatam, Sanctitas Sua benigne adprobare et ratam habere dignata est, praesensque ad id S. Congregationis Decretum confici mandavit.

Datum Romae, ex Aedibus S. Congregationis de Prop. Fide, die 1 Iulii 1911.

Fr. H. M. Card. Gotti, *Praefectus.*

Aloisius Veccia, *Secretarius.*

IV.

NOMINATIO EPISCOPI.

Brevi Apostolico nominatus est:

27 iunii 1911. — R. D. Ioseph Maria Aloisius Henricus Bigolet, e Seminario Parisiensi pro Missionibus ad exteras gentes, Episcopus titu-

laris Antiphrarum et Coadiutor cum iure successionis R. P. D. Petro Mariae Gendreau, Vicario Apostolico Tom-kim occidentalis.

V.

NOMINATIONES PRAEFECTORUM APOSTOLICORUM.

Decreto S. Congregationis de Propaganda Fide nominati sunt:

11 iulii 1911. — R. P. Fulgentius a Gerardo-Montes, Cappuccinus, Praefectus Apostolicus de Ubanghi Belgico.

25 iulii 1911. — R. P. Aemilius Callawaert, e Congregatione S. Spiritus, Praefectus Apostolicus de Katanga Septentrionali.

S. CONGREGATIO RITUUM

I.

URBIS ET ORBIS.

Evulgato *Motu Proprio* Sanctissimi Domini Nostri Pii Papae X *De diebus festis,* diei 2 Iulii vertentis anni, nonnulli Sacrorum Antistites, ne accidat, ut dies Octava S. Ioseph, in Dominicis privilegiatis Quadragesimae occurrens, nullam in Officio et Missa commemorationem accipiat, et Officium dierum infra Octavam, Tempore Passionis adveniente, saepius omitti debeat, ab Ipso Sanctissimo Domino Nostro instantissime petierunt, ut ad augendum cultum erga S. Ioseph, Ecclesiae Universalis Patronum, Festum Eius die 19 Martii sine feriatione et sine Octava recolatur; Festum vero Patrocinii Eiusdem iuribus et privilegiis omnibus, quae Patronis principalibus competunt, augeatur, et sub ritu duplici primae classis cum Octava celebretur, prout iam in aliquibus locis et institutis recoli legitime consuevit; eo vel magis quod Tempus Paschale aptius recolendae solemnitati conveniat, et Festum idem in Dominica III post Pascha numquam impediri valeat.

Item Rmi Episcopi, quoad Solemnitatem Sanctissimi Corporis Christi, ab Eodem Sanctissimo Domino Nostro humillimis precibus postularunt, quod, remanente Feria V post Dominicam Ssmae Trinitatis

Eius Festo, absque tamen feriatione, externa Solemnitas ad insequentem Dominicam transferatur.

Sanctissimus Dominus Noster, referente infrascripto Sacrorum Rituum Congregationis Secretario, audito Commissionis Liturgicae suffragio, huiusmodi votis clementer deferens, firmo remanente *Motu Proprio* quoad reliqua Festa, statuit et decrevit:

I. Festum Natale S. Ioseph, die 19 Martii, sine feriatione et sine Octava, sub ritu duplici primae classis recolatur, adhibito titulo: *Commemoratio Solemnis S. Ioseph, Sponsi B. M. V., Confessoris.*

II. Festum Patrocinii Eiusdem S. Ioseph Dominica III post Pascha, sub ritu duplici I classis cum Octava, addita Festi primarii qualitate, recolatur sub titulo: *Solemnitas S. Ioseph, Sponsi B. M. V., Confessoris, Ecclesiae Universalis Patroni.*

III. Diebus infra Octavam et die Octava Solemnitatis S. Ioseph adhibeatur Officium, uti prostat in Appendice Octavarii Romani.

IV. Festum Sanctissimae Trinitatis, Dominicae I post Pentecosten affixum, amodo sub ritu duplici primae classis recolatur.

V. Festum Sanctissimi Corporis Christi celebretur, absque feriatione, sub ritu duplici primae classis et cum Octava privilegiata, ad instar Octavae Epiphaniae, Feria V post Dominicam Ssm̃ae Trinitatis, adhibito titulo: *Commemoratio Solemnis Sanctissimi Corporis Domini Nostri Iesu Christi.*

VI. Dominica infra Octavam huius festivitatis, in Ecclesiis Cathedralibus et Collegiatis, recitato Officio cum relativa Missa de eadem Dominica, unica Missa solemnis cani potest, uti in Festo, cum *Gloria,* unica Oratione, Sequentia, *Credo* et Evangelio S. Ioannis in fine. Ubi vero non adsit Missae Conventualis obligatio, addatur sola commemoratio Dominicae sub distincta conclusione, eiusque Evangelium in fine. Hac vero Dominica peragatur solemnis Processio cum Ssm̃o Sacramento, praescripta in Caeremoniali Episcoporum, lib. II, cap. XXXIII.

VII. Feria VI post Octavam celebretur, ut antea, Festum Sacratissimi Cordis Iesu, sub ritu duplici primae classis.

Valituro praesenti Decreto etiam pro Familiis Regularibus et Ecclesiis, ritu latino a Romano diverso utentibus. Contrariis non obstantibus quibuscunque, etiam speciali mentione dignis.

Die 24 Iulii 1911.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Petrus La Fontaine, Episc. Charystien., *Secretarius.*

II.
DECRETUM

Ad quasdam liturgicas questiones de diebus Festis nuper propositas enodandas, inspecto ***Motu Proprio*** Sanctissimi Domini Nostri Pii Papae X diei 2 Iulii vertentis anni 1911, una cum subsequenti Decreto ***Urbis et Orbis*** Sacrorum Rituum Congregationis diei 24 eiusdem mensis et anni, Sacra eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, audito Commissionis Liturgicae suffragio, atque approbante Ipso Sanctissimo Domino Nostro, haec statuit ac declaravit:

I. Quum Festum Nativitatis S. Ioannis Baptistae in posterum celebrandum sit Dominica immediate antecedente Festum Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, ac proinde duae Octavae simul occurrere possint; hoc in casu agatur Officium de Octava Nativitatis S. Ioannis cum commemoratione Octavae Ss. Apostolorum.

II. Vigilia Nativitatis S. Ioannis Baptistae affigatur Sabbato ante Dominicam quae praecedit Festum Ss. Apostolorum Petri et Pauli. Quando in hoc Sabbato simul occurrant Vigilia Nativitatis S. Ioannis et Vigilia Ss. Apostolorum, fiat Officium de prima, cum commemoratione alterius in Missa tantum. Si vero in hoc Sabbato incidat Festum sive Officium ritus duplicis aut semiduplicis, nona lectio erit de Vigilia Nativitatis S. Ioannis, et in Missa fiat commemoratio utriusque Vigiliae.

III. In Ecclesiis Cathedralibus et Collegiatis, in casu praecedenti, dicatur post Nonam Missa de Vigilia Nativitatis S. Ioannis cum commemoratione Vigiliae Ss. Apostolorum. Si vero occurrat Festum IX lectionum, dicantur duae Missae Conventuales, una de Officio currenti post Tertiam, altera de Vigilia Nativitatis S. Ioannis post Nonam, cum commemoratione Vigiliae Ss. Apostolorum.

IV. Si Festum Nativitatis S. Ioannis Baptistae incidat in diem 28 Iunii, secundae Vesperae integrae erunt de hac solemnitate, cum commemoratione sequentis Festi Ss. Apostolorum, iuxta Rubricas.

V. Quum ex Decreto supracitato diei 24 Iulii 1911 ad instar Octavae Epiphaniae sit privilegiata Octava Commemorationis solemnis Sanctissimi Corporis D. N. I. C., infra hanc Octavam prohibentur etiam, tum Missae votivae pro sponsis, tum Missae cum cantu de Requie pro prima vice post obitum, vel eius acceptum nuntium; die vero Octava prohibentur Missae privatae de Requie, quae die, vel pro die obitus alias cum exequiali Missa permittuntur.

VI. Missa cum cantu de Requie die, vel pro die obitus, aut depositionis, praesente, insepulto, vel etiam sepulto, non ultra biduum, cadavere, vetita est in sequentibus Festis nuper suppressis, nempe Commemorationis solemnis Sanctissimi Corporis Christi, Annuntiationis B. M. V., Commemorationis solemnis S. Ioseph, et Patroni loci.

VII. Item praedicta Missa inhibetur in Festis Solemnitatis S. Ioseph, Sanctissimae Trinitatis, et in Dominica in quam transfertur solemnitas externa Commemorationis Ssmi Sacramenti.

Contrariis non obstantibus quibuscunque, etiam speciali mentione dignis.

Die 28 Iulii 1911.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Petrus La Fontaine, Ep. Charystien., *Secretarius.*

SIGNATURA APOSTOLICA

I.

SEGUSINA.

IURIUM ET RESTITUTIONIS IN INTEGRUM.

Inter Antonium Tonda, Praepositum Cathedr. eccl. Segusinae recurrentem, repraesentatum per legitimum procuratorem Antonium Lombardi advocatum; et Petrum Viglione, rectorem Ecclesiae a Suffragio nuncupatae, Segusii, repraesentatum per legitimum procuratorem Vincentium Sacconi advocatum.

In subalpina civitate Segusii exequiae celebrari consuerant in ecclesia vulgo *delle Grazie*, coadiutrice Cathedralis ecclesiae; quae postrema cum veteri eiusdem civitatis coemeterio continens erat. Verum anno 1890, publicae salutis ergo, Municipium Segusinae civitatis, veteri illo coemeterio everso, novum procul ab ea exstrui curavit. Inde necessitas designandae alterius ecclesiae, ubi Praepositus Cathedralis ecclesiae, qui in eadem parochi quoque munere fungitur, iusta funebria persolvere posset. Ad id operis delecta fuit ecclesia S. Caroli; sed brevi tempore, quia Municipium illam non censuit idoneam. Tunc, quum idem Municipium hinc instaret, ut missae funebres praesente cadavere in Cathedrali ecclesia celebrarentur, inde autem Capitulum ei obsisteret;

R. P. D. Eduardus Iosephus Rosaz, episcopus Segusin., ad controversiam dirimendam, statuit, collata fidelium stipe, novam ecclesiam a fundamentis erigere sub titulo *S. Mariae a Suffragio* (vulgo *Madonna del Suffragio*). Ita enim legitur in tabulis fundationis eiusdem: « *Mentre (questa chiesa) servirà alle funzioni funebri della città, sarà ad un tempo come un Santuario alla Madonna del Rosario* ». Ista ecclesia intra fines territorii Cathedralis ecclesiae exstat, eique Rectoris nomine praepositus fuit r. d. Petrus Viglione, qui eam adhuc administrat. Quinque annorum decursu, scilicet donec episcopus Rosaz vixit, Rector Viglione nunquam Missas adventicias in eadem ecclesia celebrandi (de quibus nunc controvertitur) veniam sibi fecit. Etenim praefatus episcopus per decretum diei 15 Iulii anni 1885 in querela a rev. d. Petro Peynetti, Canonico-praeposito ecclesiae Cathedr. Segusinae, sibi delata contra Capellanos seu Rectores ecclesiarum confraternitatum Spiritus Sancti et Sanctissimi Nominis Iesu, declaraverat, consuetudinem in civitate Segusin. vigere, qua in ecclesiis non paroecialibus hasce Missas adventicias celebrare Rectores vetantur.

Adversus hoc decretum praefati Rectores interposuerunt recursum ad S. Congregationem Concilii, quae sub die 20 Maii 1886 respondit: « *Dilata et coadiuventur probationes quoad praescriptionem* ».

Post editum hoc responsum, desitum est a recursu.

Defuncto vero Episcopo Rosaz, rector Petrus Viglione a novo episcopo R. P. D. Carolo Marozzi facultatem poposcit sibi fieri canendi in sua ecclesia S. Mariae a Suffragio Missas adventicias sive pro vivis, sive pro defunctis absque consensu Praepositi Parochi ecclesiae Cathedralis. Episcopus hanc facultatem indulsit, monens tamen Rectorem fore ut Praepositus litem contra ipsum intentaret. Et revera Praepositus promovit actionem contra Rectorem Petrum Viglione penes Curiam Segusinam, quae lata sententia sub die 20 Iulii 1901 asseruit ius eiusdem Rectoris, quo posset canere Missas adventicias in ecclesia Suffragii absque Parochi venia. Iste appellavit ad S. Congregationem Concilii; quum autem Pontificia constitutio *Sapienti consilio* promulgata fuisset, causa delata fuit ad Tribunal S. Rotae, quae proposito dubio: *An constet de iure sacerdotis Viglione, Rectoris ecclesiae a Suffragio, canendi Missas adventicias, etiam funeraticias, absque Parochi licentia in casu?* respondit sub die 6 Aprilis 1909: « *Negative* »; scilicet « *non constare de iure sacerdotis Viglione, Rectoris ecclesiae a Suffragio, canendi Missas adventicias etiam funeraticias absque Praepositi licentia* » [1].

Adversus hanc Rotalem sententiam, propterea quod non esset con-

[1] Cfr. *Acta Apostolicae Sedis*, an. I, vol. I, num. 10, pagg. 422 et seqq.

firmatoria alterius sententiae pronunciatae circa eamdem causam penes Curiam Segusinam, praedictus Rector Petrus Viglione, iure suo utens iuxta can. 33, § 2 *Legis Propriae Sacrae Romanae Rotae et Signaturae Apostolicae,* appellavit ad turnum sequentem eiusdem S. Rotae Tribunalis cum formula dubii: *An confirmanda vel infirmanda sit sententia Rotalis in casu?* Cui dubio Turnus Rotalis sub die 5 Martii ann. 1910 respondit: « *Infirmandam esse sententiam Rotalem in casu?* »[1].

Contra postremam hanc sententiam alterius Turni, Praepositus Antonius Tonda, parochus ecclesiae Cathedralis Segusinae, recursum apud hoc Supremum Apostolicae Signaturae Tribunal interposuit, *ex capite suspicionis* atque *expostulationis restitutionis in integrum adversus Rotalem sententiam, quae in rem iudicatam transierit.*

Postquam iste recursus ab Emo et Rmo P. D. Cardinali Praefecto una cum R. P. D. Secretario huius Supremi Tribunalis, iuxta *Legis Propriae* can. 40, § 2, iuridico examini subiectus fuit in ordinario Coetu seu Congressu habito die decima mens. Februarii curr. anni 1911, perlecto etiam cl. Consultoris voto, deliberatum est: *Visis et perpensis utriusque partis deductionibus in casu, recursus circa exceptionem suspicionis reiicitur; circa restitutionem in integrum remittitur ad plenarium Coetum Eminentissimorum Iudicum.*

Causa igitur funditus pertractata est in Ordinaria Supremi Tribunalis Sessione habita in aedibus Vaticanis die decima septima mensis Iunii 1911, relatore Emo P. D. Sebastiano Card. Martinelli, propositoque dubio, iam antea inter partes concordato, scilicet: *An restitutio in integrum concedenda sit in casu?*

Eminentissimi Iudices responderunt:

Affirmative.

De expensis autem iudicialibus Supremum idem Tribunal constituit, eas inter partes esse compensandas.

Atque ita editum est, pronunciatum, decretum, declaratum atque definitive iudicatum; mandatumque ut haec definitiva sententia publici iuris fieret atque ab omnibus ad quos spectet executioni mandaretur, non solum etc., sed et omni etc.

Datum Romae ex aedibus Supremi Apostolicae Signaturae Tribunalis, die vigesima septima mensis Iunii ann. MDCCCCXI.

Ita est.

Nicolaus Marini, *a Secretis S. A. S. T.*

L. ✠ S. Iosephus Adv. Fornari, *S. T. A.*

[1] Cfr. *Acta Apostolicae Sedis*, ann. II, vol. II, n. 11, pag. 450 et seqq.

II.

NOVARIEN.

REFECTIONIS DAMNORUM.

Inter Melchiorem Barberis, recurrentem, repraesentatum per legitimum procuratorem Angelum D'Alessandri advocatum, et Iosephum atque Ioannem fratres Carbone repraesentatos per legitimum procuratorem Vincentium Sacconi advocatum.

Initio anni 1906, sacerdos Iosephus Carbone Beneventanus, Novariae, in qua civitate mathematicas disciplinas tradebat, a canonico Melchiore Barberis amice hospitio receptus, in eius familiaritatem venit. Interea idem sac. Carbone animo deliberare coepit quomodo Ioanni, fratri suo, in eadem Novariae civitate lucrandi copiam ex commercio faceret. Sed cum homo novus in illa civitate quid gerere oporteret ad suum consilium perficiendum prorsus nesciret, in hac animi perplexitate succurrit ei, nihil aptius fieri posse, quam ut de proposito suo cum amico can. Barberis communicaret. Adiit itaque canonicum Barberis eique suam mentem aperuit, cupere nempe se, ut frater Ioannes Carbone in aliquam negotiatorum societatem adsciscerétur, paratus ille in ea summam 15,000 libb. it. occupare. Tum canonicus Barberis, attenta praesertim pecuniae occupandae exiguitate, quae magnum sperare quaestum non sinebat, sacerdoti Carbone sciscitanti, quanam ratione id suum propositum perfici posset, respondit proponens constitutionem societatis cum Michaele et Friderico fratribus Pinto contrahendae, quae vendendis instrumentis, quibus opus est commercium rerum, ut aiunt, *industrialium* exercentibus, cum non parvi lucri spe, operam daret. Sed quoniam praedicti fratres Pinto non aeque ac eorum pater Adalgisus negotiorum periti erant, idem canonicus Barberis existimabat deferendam huic esse propositae societatis procurationem. Attamen can. Barberis Iosephum Carbone praemonuit ipsum Adalgisum Pinto, aliquot ante annis, creditoribus decoxisse, ideoque carcere fuisse detentum; quamquam in civitate communis opinio erat, id gravissimum facinus magis aemulorum improbitati et invidiae, quam eius inscitiae et dolo attribui debere. Hortatus est autem Iosephum Carbone, ut, quo certior fieret, consuleret de huius negotii conficiendi utilitate dominum Dominicum Raspini, praesidem scholarum, in quibus Iosephus Carbone docebat. Iste canonici Melchioris Barberis propositionem adprobavit, confirmavitque suo iudicio.

Quamobrem sacerdos Carbone utriusque consilium ratum habens,

societatem a fratre suo cum negotiatoribus Pinto contrahi quamprimum curavit.

Res initio bene verterunt; sed aliquo post tempore, cum citra proprias vires atque facultatem, negotiationem provehere socii conarentur, Societas aere alieno oppressa et ad extremum adducta est discrimen. Exinde Ioannes Carbone ibi oleum et operam perdidit.

Primis tamen a Societatis collapsu diebus, sacerdos Carbone forti animo eversam fratris sui fortunam ferre visus est; deinde vero, secum ipse reputans damnorum sibi fratrique illatorum gravitatem, adversae fortunae remedium excogitare coepit. Tunc venit ei in mentem sibi forsitan ius favere vocandi in iudicium coram Novarien. Curia canonicum Melchiorem Barberis pro damnorum refectione, quippe qui consilium dedisset, unde illa provenere. Curia Novarien., rite instituto atque ad finem legitime perducto iudicio, canonicum Melchiorem Barberis reum conventum sententia diei 2 Octobris an. 1909 absolvit. Actor vero Iosephus Carbone ab ista sententia festinavit ad S. Rotae Tribunal appellare.

Ad S. Rotam delato appellationis iudicio, fuerunt concordata inter partes dubia die 31 mens. Ianuarii praeteriti an. 1910, assignatusque causae disceptationi Turnus Rotalis diei 20 mens. Maii eiusdem anni.

Hoc temporis intervallo, procurator appellantis sacerdotis Iosephi Carbone petiit et obtinuit, sub die 22 mens. Februarii, ut eligeretur Iudex Instructor ad hoc, ut testimonialibus probationibus demonstraretur canonicum Melchiorem Barberis auctorem culpabilem esse gravissimorum damnorum, quae perpessus est actor appellans. Proinde exhibiti sunt testes et articuli interrogatorii a procuratore ipsius actoris appellantis, reluctante tamen patrono canonici Barberis; qui, si initio non acriter huiusmodi probationibus testimonialibus restitit, sed potius vel invitus consensit, quum submissorum articulorum sequelam vidit, contra eos, quippe exorbitantes ex causa, animadversiones obiecit; sed incassum. Iudex enim statuit, sub die 10 mensis Iulii an. 1910, nedum introductae causae instructionem eadem ratione continuandam esse, sed omnes etiam ex adverso propositos admisit articulos, iis non exceptis quidem ad causam, iuxta defensorem conventi Barberis, non spectantibus.

Ab hoc actu iudiciali seu decreto (sic enim vocatum est) utraque pars, quae stabat in iudicio, appellavit. Scilicet, quae pars stabat pro can. Melchiore Barberis appellavit contra admissionem probationum testimonialium, quas ipsa recusaverat; pars vero, quae stabat pro fratribus Carbone propter reiectam petitionem, quod instructio in casu a persona Curiae Novarien. extranea peragenda esset. Sed utraque appellatio infelicem sortita est exitum. Cum enim incidentales huiusmodi quaestiones

Turni iudicio semel atque iterum propositae fuissent, is die 23 mensis Novembris an. 1910 edixit, quibusdam tantum verbis a propositis interrogatoriis deletis, eundem actum seu decretum diei 10 Iulii 1910 confirmandum prorsus esse.

Contra hunc novissimum actum iudicialem Turni Rotalis seu decretum, recursum interposuit apud Turnum patronus conventi canonici Barberis. Sed Ponens in causa, die 5 mens. Decembris 1910, simpliciter respondit: « Non esse locum novo recursui, et hinc reponatur ».

Exinde recursus ad Supremum hoc Signaturae Apostolicae Tribunal. Iamvero procurator fratrum Carbone totis viribus probare enititur, nequaquam a Supremo Apostolicae Signaturae Tribunali istum recursum excipi posse, propterea quod in casu non agatur de sententia interlocutoria, ast de incidentali controversia Iudicis Instructoris arbitrio per decretum seu rescriptum dumtaxat solvenda, iuxta S. Rotae Tribunalis regulas. Ex adverso procurator can. Melchiorris Barberi asseveranter sustinet, in casu agi de vera ac propria sententia interlocutoria, prouti haec in Iure definitur, siquidem ille actus diei 23 mens Novembris 1910 tangat, *faciens ad causam* incidentalem maximi momenti controversiam, ex qua gravamen, in sententia definitiva *irreparabile*, sui clientis in detrimentum possit oriri. Talis enim in casu censenda introductio elementorum causae naturam omnino immutantium, et viam sternentium iudicio, quod criminalis potius speciem quam civilis praeseferret, ideoque praedictus actus retinendus est utpote vera et propria sententia interlocutoria. Quandoquidem igitur huiusmodi actus seu sententia interlocutoria, non sit libello introductionis causae conformis, eiusdem causae naturam immutet, damnumque gravissimum cum can. Melchiori Barberis tum aliis, qui pertrahuntur hoc in iudicium illatura sit, - hisce omnibus de causis, patronus praedicti can. Barberis retinet actum illum seu sententiam interlocutoriam diei 23 mens. Novembris 1910 esse *iniustam*, ideoque *nullam*.

Quae quidem supradictarum partium argumenta longe lateque perpensa sunt in Ordinaria Supremi Tribunalis Sessione habita in aedibus Vaticanis die decima septima mensis Iunii 1911, relatore Emo P. D. Antonio Card. Agliardi, propositisque iam antea inter partes concordatis dubiis, scilicet:

I. *An actus iudicialis Turni Rotalis diei 23 mens. Novembris 1910 sit vera et propria sententia interlocutoria?*

Et quatenus affirmative:

II. *An ipsa sententia sit nulla, et sitne locus eius circumscriptioni?*

Eminentissimi Iudices responderunt:

Ad I. Affirmative aequivalenter ad effectum appellationis;

Ad II. Demptis propositis interrogationum articulis, causam circumscribendam esse exclusive ad consilium a rev. Barberis prolatum mense Decembri 1906.

De expensis autem iudicialibus Supremum idem Tribunal constituit, eas inter partes esse compensandas.

Atque ita editum est, pronunciatum, decretum, declaratum atque definitive iudicatum; mandatumque ut haec definitiva sententia publici iuris fieret, atque ab omnibus ad quos spectet, executioni mandaretur, non solum etc, sed et omni etc.

Datum Romae ex aedibus Supremi Tribunalis die trigesima mens. Iunii 1911.

Ita est.

Nicolaus Marini, *a Secretis S. A. S. T.*

L. ✠ S. Iosephus Adv. Fornari, *S. T. A.*

DIARIUM ROMANAE CURIAE

S. CONGREGAZIONE DEI RITI

Il giorno 27 del mese di Giugno, nel Palazzo Apostolico Vaticano, si tenne la Congregazione Generale dei Sacri Riti, per discutere il dubbio sulle virtù in grado eroico della Venerabile Serva di Dio Ludovica De Marillac, Vedova Le Gras, Confondatrice della Congregazione delle Figlie della Carità.

Il giorno 11 del corrente mese di Luglio, nel Palazzo Apostolico Vaticano, ebbe luogo la Congregazione Ordinaria dei Sacri Riti, per discutere i seguenti oggetti:

1.° Introduzione della Causa di Beatificazione, o Dichiarazione di Martirio del Servo di Dio Giacomo Salès e Guglielmo Saltemouche, della Compagnia di Gesù.

2.° Revisione degli scritti nella Causa di Beatificazione o Dichiarazione di Martirio del Servo di Dio Natale Pinot, Sacerdote secolare, Parroco di Louroux-Beconnais.

3.° Revisione degli scritti nella Causa di Beatificazione e Canonizzazione del Servo di Dio Giovanni Battista Stoeger, Laico professo della Congregazione del SSmo Redentore.

Il giorno 25 del corrente mese di Luglio, presso l'Emo e Rmo Signor Cardinale Domenico Ferrata Ponente della Causa, si è tenuta la Congregazione Antipreparatoria per discutere sopra un miracolo, attribuito al Beato Pietro Luigi Maria Chanel, Sacerdote della Società di Maria (Maristi), Protomartire dell'Oceania, e proposto per la sua Canonizzazione.

SEGRETERIA DI STATO

ONORIFICENZE.

Sua Santità, con biglietto e con Breve della Segreteria di Stato, si è degnata di conferire le seguenti onorificenze:

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe militare:

18 Luglio 1911. — Al Sig. Capitano Onorevole Donald Forbes, destinato da S. M. il Re Giorgio V d'Inghilterra ad accompagnare ufficialmente la Missione Pontificia durante le feste dell'Incoronazione;
— Al Signor Conte Giuseppe Ledóchowski.

La Commenda dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

24 Luglio 1911. — Al Sig. Don Filippo Pedrell, Maestro di musica in Barcellona.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

4 Marzo 1911. — Al Sig. Edmondo Verley, dell'archidiocesi di Cambrai;
— Al Sig. Leone Thiriez, dell'archidiocesi di Cambrai;
— Al Sig. Federico Tordeux, dell'archidiocesi di Cambrai.
6 Marzo. — Al Sig. Luigi Thiriez, dell'archidiocesi di Cambrai;
— Al Sig. Maurizio Charvet, dell'archidiocesi di Cambrai.
15 Marzo. — Al Sig. Eugenio Rigot, dell'archidiocesi di Cambrai.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe militare:

21 Luglio 1911. — Al Sig. Gioachino Antonelli-Costaggini, Tenente della Guardia Palatina d'onore.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

21 Luglio 1911. — Al Sig. Avv. Giovanni Ingebrigtsen di Hammerfest, (Lapponia).

MAGGIORDOMATO DI SUA SANTITÀ

NOMINE

La Santità di nostro Signore, con biglietto di S. E. Rma Mons. Maggiordomo, si è degnata di nominare:

Camerieri segreti soprannumerari:

10 Luglio 1911. — Mons. Edoardo Endrici della diocesi di Trento.
11 Luglio. — Mons. Giuseppe Bellon, dell'archidiocesi di Algeri.
13 Luglio — Mons. Ferdinando de Schoemburg, della diocesi di Linz;
— Mons. Carlo Edelmüller, della medesima diocesi;
— Mons. Ruperto Buchmair, della medesima diocesi;
— Mons. Antonio Polánsky della diocesi di Budweis;
— Mons. Achille Carletti, della diocesi di Pesaro.

Camerieri segreti di spada e cappa soprannumerari:

6 Luglio 1911. — Il Sig. Cav. Alberto Giovanni M. Kubinzky.
11 Luglio. — Il Sig. Barone Carlo Giuseppe Tommaso Becquet de Tégille.

Cameriere d'onore in abito paonazzo:

6 Luglio 1911. — Mons. Stefano Ghidini, della diocesi di Mantova.

S. CONGREGATIO RITUUM.

PAG.

I. Urbis et Orbis . . . . . »

II. Decretum 352

SIGNATURA APOSTOLICA.

I. *Segusina.* - Iurium et restitutionis in integrum - *27 iunii 1911*. . 355

II. *Novarien.* - Refectionis damnorum. - *13 Iunii 1911* 356

DIARIUM ROMANAE CURIAE

I. S. Congregazione dei Riti. 359

II. Segreteria di Stato, *onorificenze* 360

III. Maggiordomato di Sua Santità, *Nomine* . . . . . »